

Räddningsverkens
Partnerskapnätverk

#KÄPY
PALAA

SEDAN
- 2025 -

SÄKER ELDHANTERING I NATUREN

#KÄBYPALAA

Räddningsverkens
Partnerskapnätverk

TÄNK EFTER FÖRE DU TÄNDER EN ELD

Varje år uppstår cirka 2 000–3 000 terrängbränder i Finland. De flesta orsakas av mänsklig vårdslöshet. Tänk därför alltid efter innan du tänder en eld och kom ihåg att det också är ditt ansvar att släckaden. Genom att agera ansvarsfullt kan du bidra till att ingen terrängbrand uppstår på grund av dig.

**Om du upptäcker en terrängbrand
ring 112**

Käpy palaa är en nationell säkerhetskampanj som syftar till att förebygga terrängbränder. Innehållet i denna guide har granskats av Räddningsverkens partnerskapsnätverk.

Projektet har fått understöd från Brandskyddsfonden.

Huvudpartner för kampanjen 2026 är

Käpypalaa-konceptet och varumärket har skapats av Mainostoimisto Convoy Oy i samarbete med Markkinointitoimisto Ozo Oy och WOW Helsinki Oy.

Denna publikationens layout och illustrationer:
© Mikko Tikander Mainostoimisto Convoy Oy

INNEHÅLLET I GUIDEN

Innehållsförteckning.....	3
Vad är en terrängbrand?.....	4
Hur uppstår terrängbränder?	5
Vilka konsekvenser har terrängbränder?.....	6
Känn igen och följ terrängbrandsvarningar	7
Vad är öppen eld?	8
Så använder du öppen eld säkert i naturen.....	9
Så släcker du en lägereld på rätt sätt	11
Så agerar du i en nödsituation	12
Vad är en pyreld?	13

VAD ÄR EN TERRÄNGBRAND?

En terrängbrand är en brand som uppstår av misstag eller anläggs med avsikt och som sprider sig okontrollerat i naturen.

Skogar

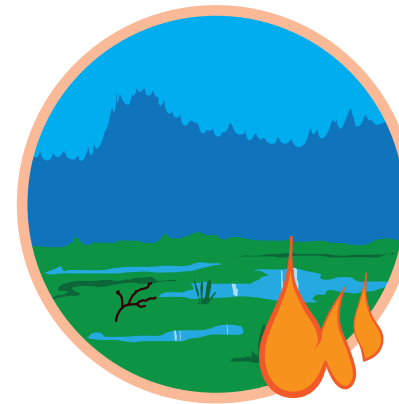
Gräsmarker

buskage

Myrar

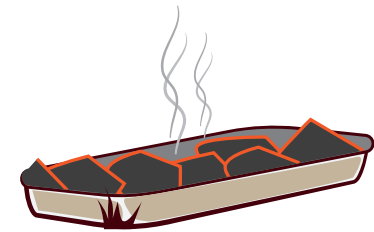

HUR UPPSTÅR TERRÄNGBRÄNDER?

Majoriteten av terrängbränderna orsakas av mänsklig oaktsamhet. Vanliga orsaker är lägereldar, grillar, bränning av ris och trädgårdsavfall, rökning, gnistor från maskiner och utrustning, heta föremål och till och med glasskärvor.

Terrängbränder kan också uppstå av naturliga orsaker, till exempel genom blixtnedslag.

Vid torrt väder kan en brand uppstå lätt och sprida sig snabbt. En eld kan dessutom pyra under lång tid innan den utvecklas till en terrängbrand.

VILKA KONSEKVENSER HAR TERRÄNGBRÄNDER?

Terrängbränder kan orsaka omfattande skador på naturen, djurlivet och människor. I värsta fall kan de kräva människoliv.

Terrängbranden i Kalajoki år 2021 förstörde cirka 230 hektar skog och orsakade ekonomiska skador på miljontals euro. Det uppskattas att det tar omkring 100 år innan skogen återhämtar sig.

Den som orsakar en terrängbrand kan bli skadeståndsskyldig. I Finland finns ingen nedre åldersgräns för skadeståndsansvar.

KÄNN IGEN OCH FÖLJ TERRÄNGBRANDSVARNINGAR

Meteorologiska institutet övervakar väderförhållanden såsom torka, temperatur och vindförhållanden och utfärdar vid behov terrängbrandsvarningar.

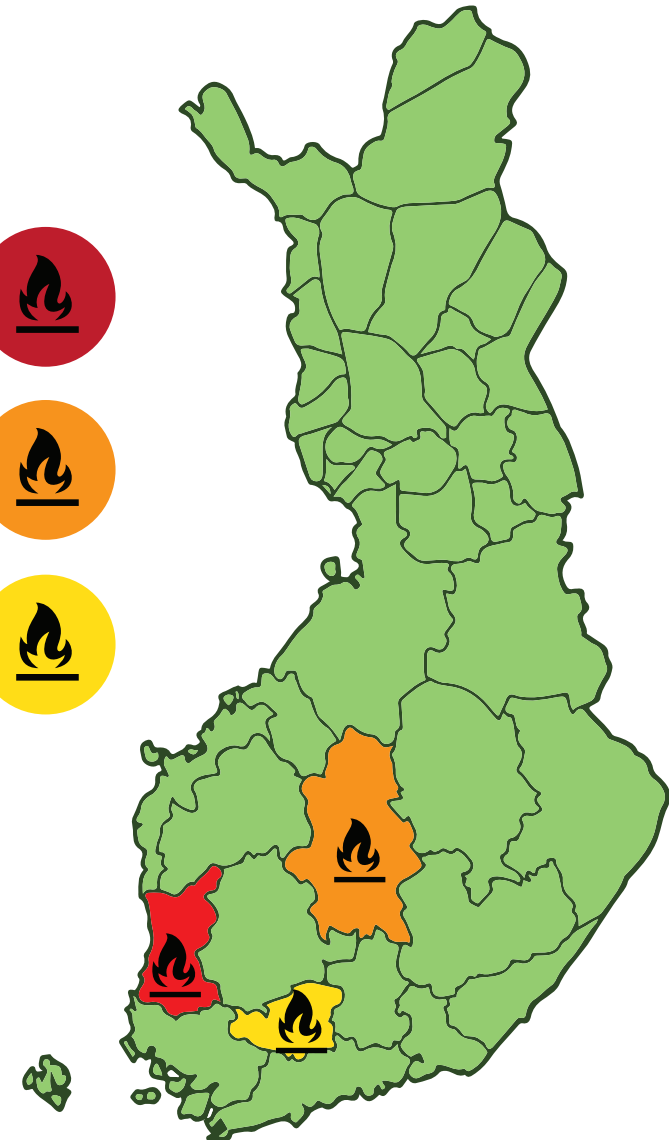
Aktuella varningar finns på:

<https://www.ilmatieteenlaitos.fi/varoitukset>

Öppen eld är förbjuden i områden där en terrängbrandsvarning är i kraft.

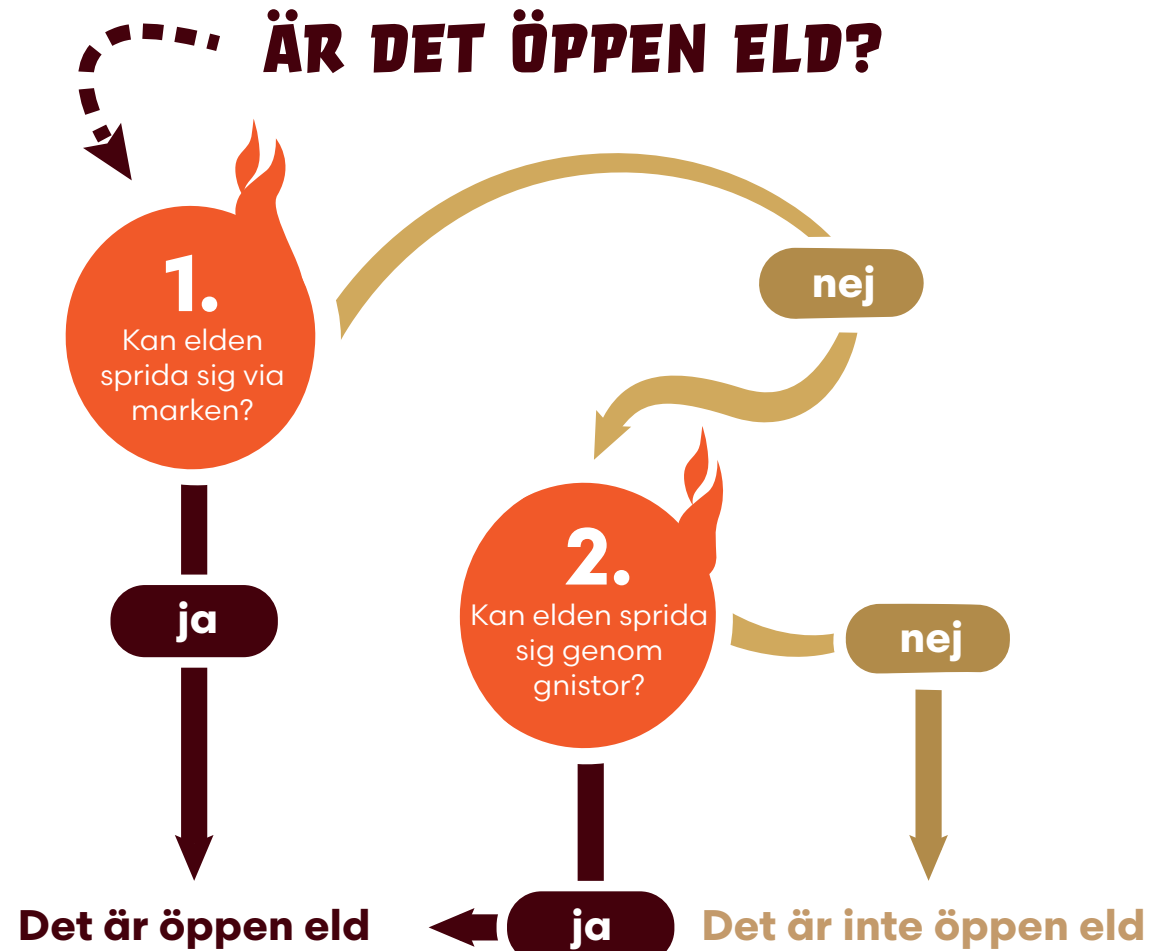
Förbudet gäller samtliga varningsnivåer: gul, orange och röd.

Även vid annan eldhantering, exempelvis rökning, ska särskild försiktighet iaktas när en terrängbrandsvarning gäller..

VAD ÄR ÖPPEN ELD?

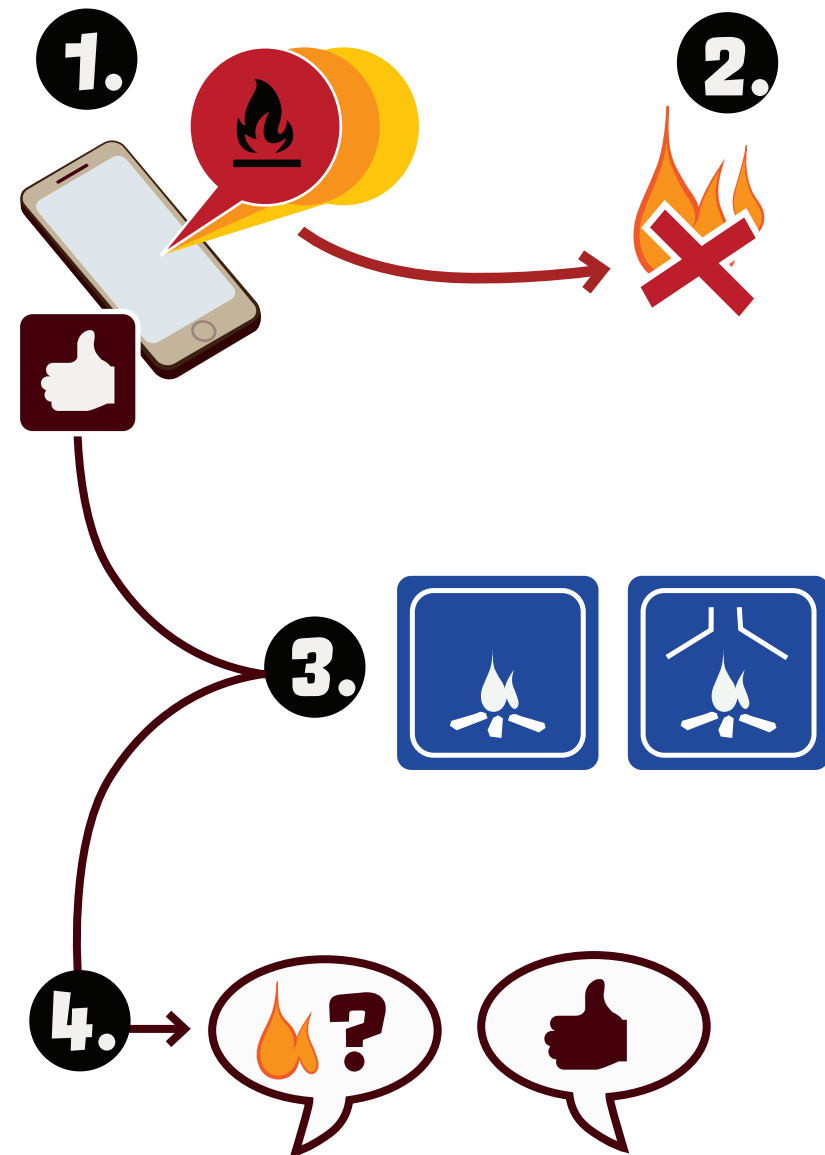
Med öppen eld avses eld som kan sprida sig via marken eller genom gnistor. Exempel är lägereldar, engångsgrillar, bränning av ris och trädgårdsavfall samt midsommarbål.

SÅ ANVÄNDER DU ÖPPEN ELD SÄKERT I NATUREN

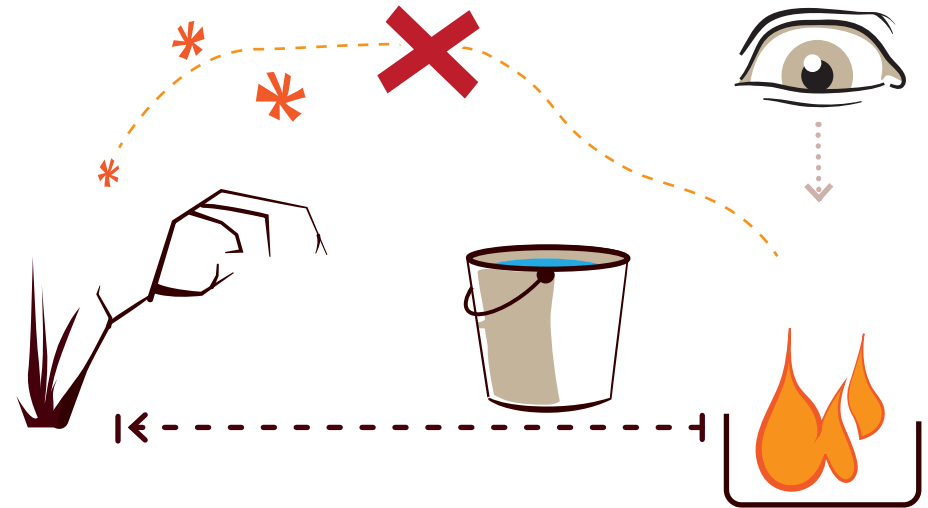
När du hanterar öppen eld i terrängen måste du alltid vara extra försiktig och noggrann.

1. Kontrollera alltid om en terrängbrandsvarning är i kraft innan du tänd eld.
2. Tänd aldrig öppen eld när en terrängbrandsvarning gäller.
3. Undvik att göra upp eld vid torrt eller blåsigt väder.
4. Använd anvisade eldplatser. I annat fall behöver du markägarens tillstånd.

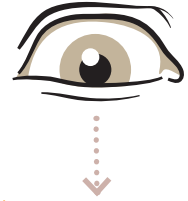

5. Om du har markägarens tillstånd att göra upp en lägereld eller använda en grill någon annanstans än på en anvisad eldplats, säkerställ att:
  - det inte finns torrt gräs, grenar eller annat lättantändligt material i närheten
  - vinden inte kan föra gnistor ut i terrängen
  - elden kan hållas under kontroll (gör till exempel en liten grop för elden eller omge platsen med stenar)
  - det finns vatten eller annat lämpligt släckningsmedel i närheten. Lämna aldrig elden utan uppsikt.

6. Lämna aldrig elden obevakad.
7. Släck alltid elden omsorgsfullt innan du lämnar platsen.
8. Bränn inte skräp i elden.
9. Kasta aldrig cigarettfimpar i naturen.

5.

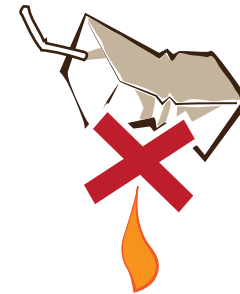
6.

7.

8.

9.

SÅ SLÄCKER DU EN LÄGERELD PÅ RÄTT SÄTT

*Den som tänder en lägereld ansvarar också för att den släcks.
Tänk redan på förhand igenom hur du ska göra.*

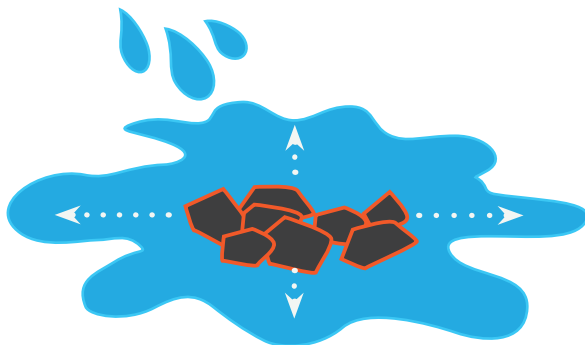
1.

Sluta lägga på ved i god tid och låt elden brinna ned till glöd.

2.

Häll rikligt med vatten över hela eldstaden, inte bara i mitten.

3.

Rör om i glöden samtidigt som du vattnar.

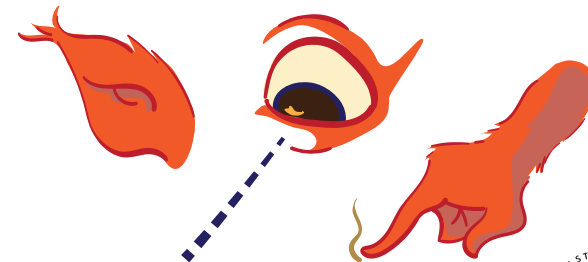

4.

Se till att även kanterna blir ordentligt genomblöta.

5.

Kontrollera att ingen värme, rök eller ånga återstår.

SÅ HÄR ÅGERAR DU I EN NÖDSITUATION

Om du upptäcker en terrängbrand:

1. Ring nödnumret 112

3. Om det är säkert kan du försöka släcka en mindre brand med vatten eller sand.

2. Varna personer i närheten

4. Förflytta dig vid behov till en säker plats.

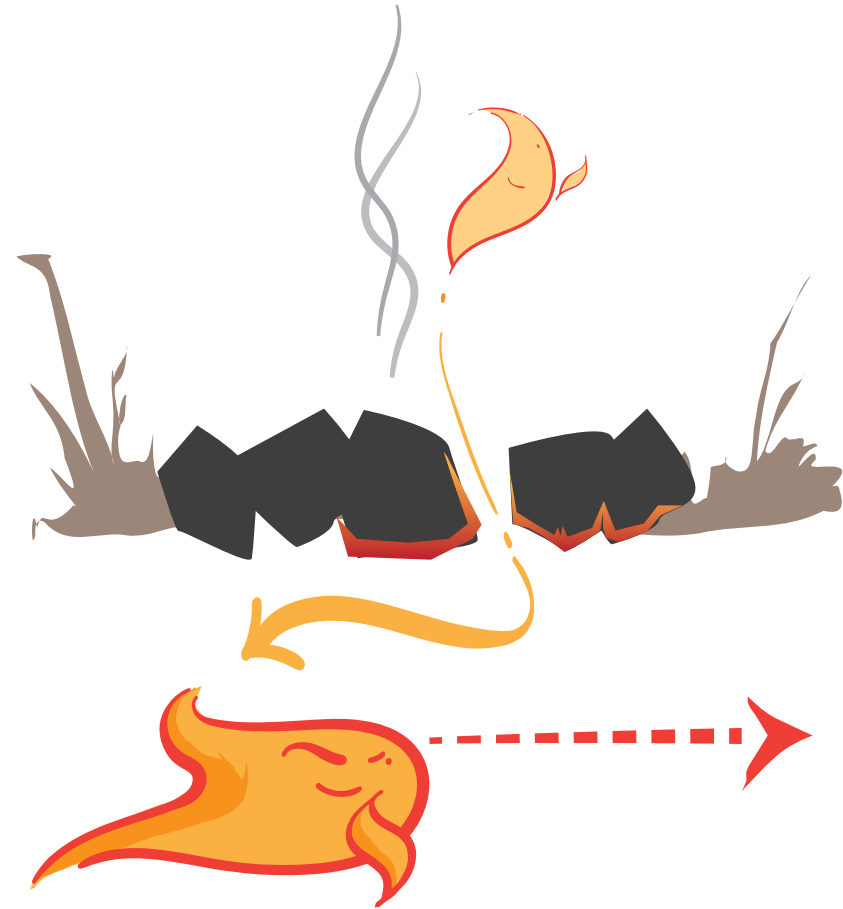
Tips: ladda ner 112 Suomi-appen

När du ringer via appen får nödcentralen automatiskt information om din position.

VAD ÄR EN PYRELD?

En pyreld är en långsamt brinnande brand som sker vid relativt låga temperaturer och ofta utan synliga lågor. Därför är den svårare att upptäcka än en brand med öppna lågor.

- En lägereld som fortsätter att pyra kan fatta eld igen flera dagar senare, till exempel på grund av vinden.
- En pyreld kan också sprida sig obemärkt under marken. Då sprider sig elden under markytan, till exempel via rotsystem.
- För att förebygga pyreldar är det viktigt att släcka elden omsorgsfullt. Lägereld ska genomvattnas helt, glöden ska röras om och man ska säkerställa att alla delar har svalnat fullständigt. Det räcker inte att bara blöta ytan, eftersom glöd kan finnas kvar längre ner.

Räddningsverkens
Partnerskapnätverk

KAMPANJENS
HUVUDPARTNER

— 2026 —

PSR
BRANDSKYDDSFONDEN

#KÄRY
PALAA

SEDAN
- 2025 -